

UNIVERZITET U SARAJEVU - POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET

PREGLED LITERATURE ZA NASTAVNE PREDMETE II CIKLUSA STUDIRANJA U AKADEMSKOJ 2022/2023. GODINI

NASTAVNI PREDMET	LITERATURA
ODSJEK: ZOOTEHNIKA	
STUDIJSKI PROGRAM: ANIMALNA PROIZVODNJA	
I godina studija	
	I semestar
Metode naučnog rada	<p>Osnovna:</p> <p>Sarić, M.R. (1989): Opći principi naučnog rada. Naučna knjiga. Beograd. Str. 7-148.</p> <p>Dizdar, S., Turčilo, L., Rašidović, B.E., Hajdarpašić, L. (2012): Informacijska pismenost – smjernice za razvoj inovativnih mrežnih modula. Štamparija Fojnica d.o.o. Fojnica</p> <p>Dopunska:</p> <p>Kukić, S. (2006); Metodologija društvenih znanosti. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru. Mostar. Str. 15-135.</p>
Eksperimentalna statistika	<p>Osnovna:</p> <p>R. Mead, R.N. Curnow, A.M. Hasted, Statistical methods in agriculture and experimental biology, Second edition, Springer, 1993.</p> <p>D.C. Montgomery, Design and Analysis of Experiment, JohnWiley&Sons, 2001.</p> <p>B. Mutevelić, E. Nikolić Đorić, Statistika, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, 2018.</p> <p>J. Stanković, N.R. Ralević I. Ljubanović-Ralević, Statistika sa primjenom u poljoprivredi, Mladost Biro, Beograd, 2012.</p> <p>I. Šošić, Zbirka zadataka iz statistike, Mikrorad i Ekonomski fakultet, Zagreb, 1998.</p>

NASTAVNI PREDMET**LITERATURA**

Dopunska:

B. Petz, Statistika za nematematičare, Školska knjiga, Zagreb

M. Silver, Business statistics, Mc Graw-Hill, 1997.

Osnovna:

Hodžić Aida, Hamamđić Muhidin: Endokrinologija domaćih životinja. Veterinarski fakultet Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu, 2012.

Velibor R. Stojić: Veterinarska fiziologija, Naučna KMD, Beograd, 2010., 2007., 2004. (odabrana poglavlja).

Komparativna fiziologija domaćih životinja

Dopunska:

Suzana Milinković Tur, Miljenko Šimpraga: Fiziologija domaćih životinja (prevod, autori: Sjaastad, Sand Hove), 2017.

Sjaastad, Hove, Sand: Physiology of domestic animals, Scandinavian Veterinary Press, 2011., 2003.

Cunningham J.G., Klein B.G: Texbook of veterinary physiology, Saunders, 2007.

Dobrobit životinja

Osnovna:

Dobrobit i bioetika farmskih životinja. Neautorizovana predavanja za studente Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, drugi ciklus studija studijskih programa sa Odsjeka za zootehniku. Ukupno 114 str

Animal Bioethics: Principles and Teaching Methods. M. Marie ed. Wageningen Academic Publishers, 2005. Odabrana poglavlja, ca 60 str.

EFSA: Guidance on the risk assessment of animal welfare. www.efsa.europa.eu

Biotehnologija u animalnoj proizvodnji

Osnovna:

Dragin i sar. (2016). Biotehnologija u reprodukciji životinja. Univerzitet u Novom Sadu.

Bajrović i sar. (2005). Uvod u genetičko inžinjerstvo i biotehnologiju. Institut za genetičko

NASTAVNI PREDMET**LITERATURA**

inžinerstvo i biotehnologiju Sarajevo.

Dopunska:

Fries, R i Ruvinsky, A. (1999). *The Genetic of Cattle*, Cabi Publishing

Osnovna:

Brka, M., Vegara, M., Brka, E., Klemetsdal, G., Brodin, J., Muhamedagić, S.: *Uvod u SAS Windows za agronome*. Poljoprivrednoprehrabeni fakultet, 2007. ISBN-978-9958-597-05-3.

Uvod u SAS

Dopunska:

Brade J.M., Zöller O.H.: *Praktische Grundlagen Biostatistik und SAS*. Lehmanns, 2009. ISBN-3865413013.

Petrie A., Watson P., *Statistics for Veterinary and Animal Science*. Blackwell Publishing, Ames, Iowa, USA, 2006. 299 pp. incl. CD-ROM. ISBN 1-4051-2781-3.

II semestar

Osnovna:

Populacijska genetika

E., Zečević, A., Dokso, H., Omanović, M., Brka: *Populacijska genetika u stočarstvu*, Poljoprivrednoprehrabeni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo (2015).

Osnovna:

Omanović H. i sar. (2018): *OSNOVI ANIMALNE PROIZVODNJE*. Recenzirana knjiga. Izdavač: FMPViŠ - Ured za koordinaciju projekata (PCU). Štamparija "Grafičar promet", Sarajevo. ISBN 978-9958-9369-75, COBISS.BH-ID 25655302. NiUB Bosne i Hercegovine, Sarajevo.

Brinzej M., i sar. (1991): *STOČARSTVO*. Školska knjiga, Zagreb.

Mitić N. A. (1984): *OVČARSTVO*. Monografsko delo. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.

Omanović H. i sar. (2013): *KONJOGOJSTVO*. Univerzitet u Bihaću, Biotehnički fakultet Bihać.

NASTAVNI PREDMET**LITERATURA**

Dopunska:

Ćerimagić H. (1975): PČELARSTVO. NIP "Zadrugar".

Grupa autora (2005): PRIRUČNIK ZA FARMERE. FMPVŠ – Ured za koordinaciju projekata (PCU). Sarajevo.

Osnovna:

Brka, M.: Materijal sa predavanja u pdf formatu.

Zečević, E., Dokso, A., Omanović, H., Brka, M.: Populacijska genetika u stočarstvu. Izdavač: Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Godina izdavanja: 2015.

Uzgojne metode i uzgojni planovi

Dopunska:

Đedović, R., Genetika domaćih i gajenih životinja. Izdavač: Univerzitet u Beogradu – Poljoprivredni fakultet. Godina izdavanja: 2016

Osnovna:

Molekularna genetika

R., Đedović, Genetika domaćih i gajenih životinja, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd (2011).

Osnovna:

Biber, L. (2017): Tehnologija pčelinjih proizvoda – interna skripta, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Univerzitet u Sarajevu.

Pčelarstvo i pčelinji proizvodi

Mujić, I., Alibabić, V., Travljanin, D. (2014): Prerada meda i drugih pčelinjih proizvoda (med, pelud, propolis, matična mlijec, vosak i pčelinji otrov). Prof. dr. sci. Ibrahim Mujić, Rijeka.

Dopunska:

Plavša, N., Nedić, N. 2015. Praktikum iz pčelarstva, Poljoprivredni fakultet Novi Sad, Univerzitet u Novom Sadu.

National Honey Board. www.nhb.org

Ćerimagić, H. 1987. Pčelarstvo. NIP „Zadrugar“, Sarajevo.

NASTAVNI PREDMET**LITERATURA**

	Osnovna: Sarić, Z. (2012): Osnovi tehnologije mlijeka I i II. Neautorizovana predavanja. Poljoprivredno - prehrambeni fakultet, Sarajevo (92 strane). Dozet, Natalija, Stanišić, M., Bijeljac, Sonja (1985): Praktikum iz mljekarstva (skripta). III dopunjeno izdanje, Poljoprivredni fakultet, Sarajevo (cca. 50 strana).
Tehnologija prerade mlijeka	Dopunska: Miletić, Silvija (1994): Mlijeko i mliječni proizvodi, Hrvatsko mljekarsko društvo, Zagreb. Havranek, Jasmina, Rupić, V. (2003): Mlijeko od farme do mljekare, Hrvatska mljekarska udruga, Zagreb Tratnik, Ljubica (1998): Mlijeko – tehnologija, biokemija i mikrobiologija, Hrvatska mljekarska udruga, Zagreb.
Tehnologija prerade mesa	Osnovna: Operta, S. 2022. Proizvodi od mesa, ribe i jaja (odabrana poglavlja). Izdavač: Print Studio „Student line“. Fakultetski udžbenik dostupan u biblioteci fakulteta. Operta, S. 2022. Priručnik za praktičnu nastavu – Interna skripta. Dopunska: Važeći pravilnici vezani za meso i proizvode od mesa

II godina studija**I semestar**

Tehnologije u govedarstvu	Osnovna: Mitić i sar. (1987). Govedarstvo, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd (odabrana poglavlja). Uremović, Z. (2004). Govedarstvo, Zagreb, (odabrana poglavlja).
---------------------------	--

NASTAVNI PREDMET	LITERATURA
	<p>Brka i sar., (2015). Objekti za preživare. Univerzitet u Sarajevu, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet (odabrana poglavlja).</p> <p>Nastavni materijali.</p> <p>Dopunska:</p> <p>Philips, C. J. C. (2010).Principles of Cattle Production, Cabi Publishing.</p> <p>Fries, R i Ruvinsky, A. (1999). The Genetic of Cattle, Cabi Publishing .</p>
Biološki i zootehnički principi u govedarstvu	<p>Osnovna:</p> <p>Mitić i sar. (1987). Govedarstvo, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd (odabrana poglavlja).</p> <p>Nastavni materijali.</p> <p>Dopunska:</p> <p>Philips, C. J. C. (2010).Principles of Cattle Production, Cabi Publishing.</p>
Standardi kvalitete u animalnoj proizvodnji	<p>Osnovna:</p> <p>Bijeljac Sonja, Toroman A. (2009): Standardi upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.</p> <p>Bijeljac Sonja, Toroman A. (2008): Sistemi osiguranja kvaliteta u prehrambenoj industriji (neautorizovana predavanja).</p> <p>Dopunska:</p> <p>Grujić R.,Marjanović, N., Radovanović R., Popov-Raljić J., Komić J. (2001): Kvalitet i analiza namirnica, Tehnološki fakultet, Banja Luka.</p>
Analiza poslovanja	<p>Osnovna:</p> <p>Bajramović, S. (2017): Nastavni materijal (neautorizovana predavanja).</p> <p>Žager, Katarina, Žager, L., (1999): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedija, Zagreb.</p>

NASTAVNI PREDMET**LITERATURA**

Dopunska:

Kay, R.D., Edwards, W.M., Duffy, A.P. (2004): Farm Management, Fifth Edition, WCB McGraw-Hill, Boston. (poglavlja :Income statement, Balance sheet, Farm business analysis, ukupno 40 str.)

Gowthorpe, C. (2009): Upravljačko računovodstvo, Datastatus , Beograd, Srbija.

Osnovna:

Falan, V.: Materijal (PowerPoint, Excel) za predmet Ekonomika poljoprivredne proizvodnje i Ekonomika zaštite bilja, Poljoprivrednoprehrabreni fakultet u Sarajevu.

Bogućanin, H., Falan, V. (2009): Skripta Troškovi i kalkulacije u poljoprivredi i prehrambenoj industriji, Poljoprivredno-prehrabreni fakultet u Sarajevu, Sarajevo.

Ekonomika animalne proizvodnje

Karić, M. (2002): Ekonomika voćarske i vinogradarsko-vinarske proizvodnje, Veleučilište u Požegi, Požega.

Dopunska:

Šunjić-Beus, M. et al. (2009). Ekonomika preduzeća, elektronsko izdanje, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo.

Koutsoyiannis, A. (1996): Moderna mikroekonomika, Drugo izdanje, Mate, Zagreb.

NASTAVNI PREDMET	LITERATURA
STUDIJSKI PROGRAM: HRANA I ISHRANA ŽIVOTINJA	
I godina studija	I semestar
Eksperimentalna statistika	<p>Osnovna:</p> <p>R. Mead, R.N. Curnow, A.M. Hasted, Statistical methods in agriculture and experimental biology, Second edition, Springer, 1993.</p> <p>D.C. Montgomery, Design and Analysis of Experiment, JohnWiley&Sons, 2001.</p> <p>B. Mutevelić, E.Nikolić Đorić, Statistika, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, 2018.</p> <p>J. Stanković, N.R. Ralević I. Ljubanović-Ralević, Statistika sa primjenom u poljoprivredi, Mladost Biro, Beograd, 2012.</p> <p>I. Šošić, Zbirka zadataka iz statistike, Mikrorad i Ekonomski fakultet, Zagreb, 1998.</p> <p>Dopunska:</p> <p>B. Petz, Statistika za nematematičare, Školska knjiga, Zagreb</p> <p>M. Silver, Business statistics, Mc Graw-Hill, 1997.</p>
Fiziologija i biohemija ishrane domaćih životinja	<p>Osnovna:</p> <p>Hamamđić Muhibin, Hodžić Aida: Fiziologija probave u domaćih životinja. Veterinarski fakultet Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu, 2010.</p> <p>Velibor R. Stojić: Veterinarska fiziologija, Naučna KMD, Beograd, 2010., 2007., 2004. (odabrana poglavlja) .</p> <p>Darinka Kovačević, Gordana Bjelaković, Vidosava Đorđević, Jelenka Nikolić, Dušica Pavlović, Gordana Kocić (2003). Biohemija. Savremena administracija. Beograd (odabrana poglavlja , cc. 50. stranica).</p> <p>McDonald, Edwards, Greenhalgh, Morgan: Animal nutrition, Longman, 1998,. Str: 9-143; 313-433</p> <p>Peter Karlson (1988): Biokemija za studente kemije i medicine. Školska knjiga – Zagreb</p>

NASTAVNI PREDMET	LITERATURA
	<p>(odabrana poglavlja, cc. 20 stranica).</p> <p>Dopunska:</p> <p>Ivan Bogut, Jozo Grbavac i Ivan Križek: Morfofiziologija probavnog sustava domaćih životinja i riba. Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Sveučilište J.J.S. u Osijeku, Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet, Sveučilište u Mostaru, 2013.</p> <p>Suzana Milinković Tur, Miljenko Šimpraga: Fiziologija domaćih životinja (prevod, autori: Sjaastad, Sand Hove), 2017.</p> <p>Sjaastad, Hove, Sand: Physiology of domestic animals, Scandinavian Veterinary Press, 2011., 2003.</p> <p>Cunningham J.G., Klein B.G: Texbook of veterinary physiology, Saunders, 2007.</p>
Nutritivne potrebe životinja	<p>Osnovna:</p> <p>McDonald, Edwards, Greenhalgh, Morgan: Animal nutrition, Longman, 1998., Str: 9-143; 313-433.</p> <p>Neautorizova predavanja (ca 60 str.).</p> <p>Dopunska:</p> <p>Pond, Church, Pond: Basic Animal Nutrition and Feeding; 1995; John Wiley & Sons.</p> <p>M. Kirchgeßner: Tierernährung; Verlags Union Agrar; 1997.</p>
Hranjiva vrijednost hrane za životinje	<p>Osnovna:</p> <p>Domaćinović M. (2006): Hranidba domaćih životinja, Osijek.</p> <p>Materijal sa predavanja (PDF format, ca 80 str.)</p>
Kvalitet i sigurnost hrane za životinje	<p>Osnovna:</p> <p>Đukić, D.A., Mandić, L.G., Đorđević, S. S., Pešaković, I. M. (2009): Mikrobiologija stočne hrane. Budućnost, Novi Sad.</p> <p>Rađulović, Z., Petrušić, M. (2011): Mikrobiološke metode analize hrane, praktikum. Poljoprivredni</p>

NASTAVNI PREDMET**LITERATURA**

fakultet Univerziteta u Beogradu, Akademska štampa, Beograd.

Watson D.H. (2000): Food chemical safety. CRC Press LLC Florida. USA.

Handžić, R., Muratović, S., Galijašević-Pobrić, Š., Čengić, S., Vukalović, B. (1997): Ishrana domaćih životinja, Univerzitska knjiga. Studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu.

Pravilnik o metodama uzorkovanja i analitičkim metodama za provedbu službenih kontrola hrane za životinje (Službeni glasnik BiH, br. 65/13).

Pravilnik o mikrobiološkim kriterijima u hrani za životinje (Službeni glasnik BiH, br. 67/12).

Dopunska:

Pravilnik o stavljanju na tržiste i korištenju hrane za životinje (Službeni glasnik BiH, br. 15/13).

Pravilnik o neželjenim supstancama u hrani za životinje (Službeni glasnik BiH, br. 72/11).

II semestar

Osnovna:

Fizičko-hemijske instrumentalne metode

E. Omanović-Mikličanin et al. (2016) Fizičko-hemijske instrumentalne metode u analizi hrane i vode.

Osnovna:

Morris T M (1993): Experimental design and analysis in animal sciences, CABI Publishing, ca 200 str.

Eksperimentalni dizajn i laboratorijske metode u ishrani životinja

Osuji P O, Nsahlai I V and Khalili H. 1993. Feed evaluation. ILCA Manual 5. ILCA, 40 str.

McDonald, Edwards, Greehalgh, Morgan, (1998): Animal Nutrition, UK, poglavlja 10, 11, 13, 17, ca 80 str.

Napomena: Iako je literatura na engleskom jeziku, veći dio je interno dostupan u obliku skripti, u ppt. i pdf formatu

NASTAVNI PREDMET**LITERATURA****Formulacija obroka i smjesa****Osnovna:**

M. Domaćinović, Z. Antunović, E. Džomba, A. Opačak, M. Baban, S. Mužić. "Specijalna hranidba domaćih životinja". Sveučilišni udžbenik, Izdavač: Poljoprivredni fakultet, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer, Osijek, određena poglavlja ca, 80 str.

Church D.C., Kellem R.O. (1998): Livestock Feed & Feeding, poglavlja 11 i 12, Prentice Hall, poglavlje 12.

NRC, ARC, INRA standards: nutrient requirements of animals.

Materijal pripreme za predavanja, PDF format.

Mehanizacija za proizvodnju i distribuciju stočne hrane**Osnovna:**

Lulo, M., Škaljić, S. (2004): Mehanizacija u poljoprivrednoj proizvodnji, Univerzitet u Sarajevu. Poljoprivredno-prehrambeni fakultet. (odabrana poglavlja)

Izvodi sa predavanja (100 str.).

Dopunska:

Bezdrob, M., Rakita, N. (2021): Proizvodnja višegodišnjeg krmnog bilja i primjena poljoprivredne mehanizacije, Univerzitet u Sarajevu. Poljoprivredno-prehrambeni fakultet. (odabrana poglavlja)

Sistemi ishrane životinja**Osnovna:**

Ševković, Pribičević, Rajić: Ishrana domaćih životinja, Naučna knjiga, Beograd, 1980.

Handžić, Muratović, Pobrić, Čengić, Vukalović: Ishrana domaćih životinja, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1997.

Dopunska:

Jovanović Dujić, Glamočić: Ishrana domaćih životinja, Stylos, 2001.

Ekološki aspekti ishrane životinja**Osnovna:**

Čengić-Džomba, S., Džomba, E. (2021): Okolišni aspekti ishrane životinja. Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu. TMP d.o.o. Sarajevo.

NASTAVNI PREDMET**LITERATURA**

Dopunska:

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (2009): Načela dobre poljoprivredne prakse. Zagreb, RH.

NRC (2004): Air Emissions From Animal Feeding Operations. The National Academes Press. Washington, D.C. USA.

IPCC (2006) Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories. Emissions From Livestock And Manure Management. http://www.ipcc.org/Lessons/Lesson02/2_Nutrient_Planning.html (1 of 2) [1/6/2003 1:29:41 PM] .

Lista osnovne i dopunske literature za nastavne predmete II ciklusa studiranja u akademskoj 2022/2023 godini Potvrđena Odlukom Vijeća fakulteta broj 01-6-115/2023 od 09. 01. 2023. godine.

Prodekan za nastavu:

Prof.dr Samir Muhamedagić